

Teknikföretagen

Teknik gör världen bättre

Teknik gör världen bättre

Sverige står inför en tid av stora möjligheter. Ny teknik och nya affärsmodeller kommer att ge oss verktygen för att tackla vår tids stora utmaningar.

Ny teknik kommer att vara avgörande för hur vi hanterar klimatfrågan och för hur vi på ett stabilt och hållbart sätt säkrar tillgången till energi, samtidigt som användningen av el kommer att bli betydligt högre än idag. Inom hälsovård och undervisning öppnas vägar för helt nya metoder. Infrastrukturen tar andra former i takt med att nya sätt att använda transportmedel växer fram. Bara för att ta några exempel.

Mitt i den här rörelsen befinner sig de svenska teknikföretagen. De är motorn i den innovation som nu sker i näringslivet och i samhället. Dessa företag befinner sig i utvecklingens absoluta framkant och det är teknikföretagen som i många fall kommer att ha svaren på de utmaningar som vi globalt och individuellt står inför.

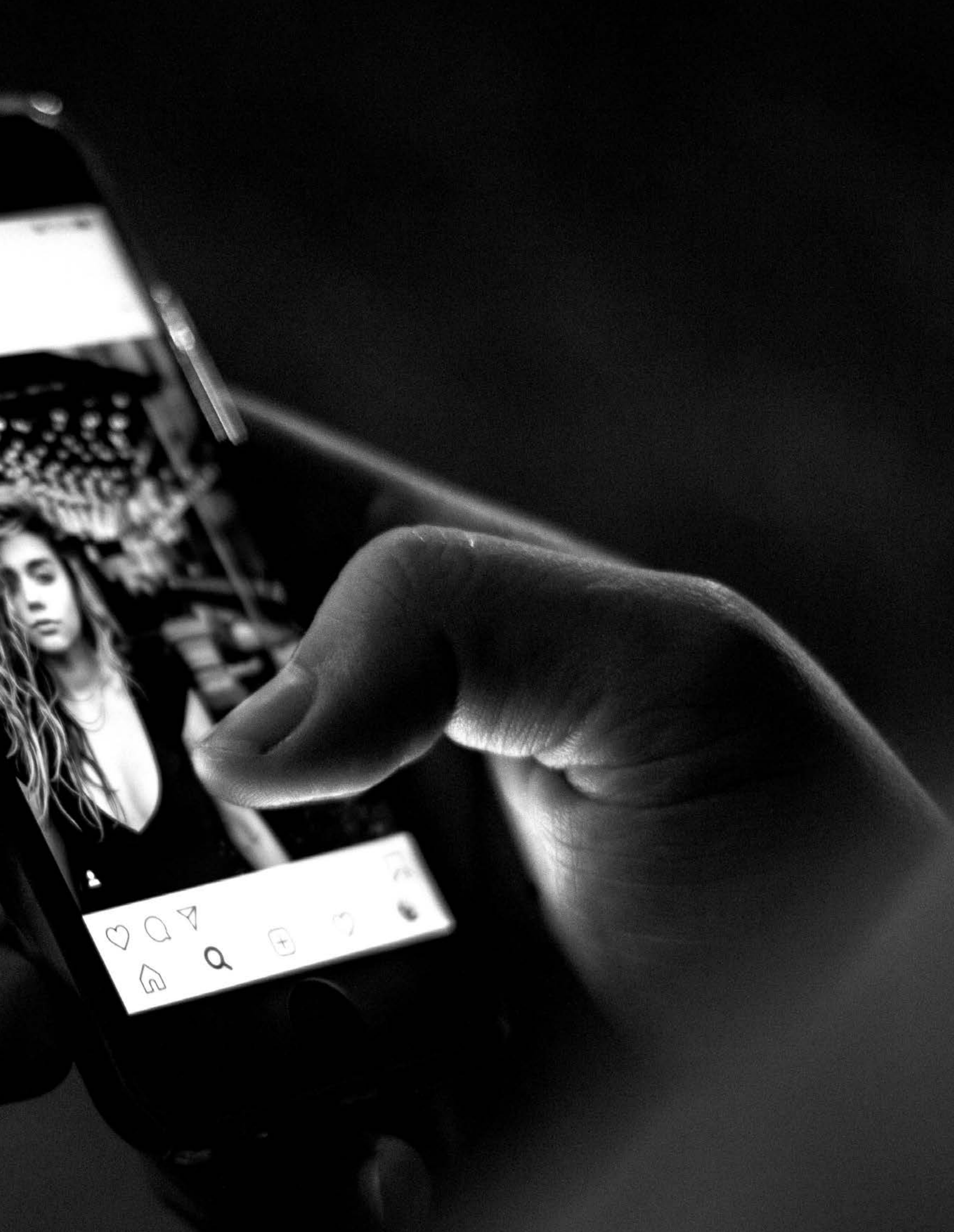
Sveriges framtid är därför nära sammankopplad med teknikindustrins framtid. Dels för att Sveriges arbetsmarknad och välfärd är beroende av näringslivets framgång. Men också för att det är näringslivets lösningar som kommer att vara Sveriges lösningar. Innovation ger oss möjligheten att ta nya och stora språng, både för våra företag och för vårt samhälle i sin helhet.

Framtiden ligger helt enkelt vidöppen. För att ta vara på den måste vi fokusera på hur vi stöder innovation och utveckling – och på vad som behövs för att den svenska teknikindustrin även framöver ska kunna ge oss lösningarna på våra problem. Om det så är genom en offensiv näringspolitik, moderna regelverk eller gemensamma insatser. Fokus bör vara detsamma.

Möjligheterna finns där, om vi främjar den teknik som gör världen bättre.

Har du någonsin tänkt på hur världen sett ut om ingen uppfunnit alfabetets vokaler? Eller hjulet? Eller penicillinet? Våra medlemsföretag har utvecklat så oerhört många viktiga varor och tjänster som vi idag tar för självklara. Därför vill vi visa upp några av dem, som en påminnelse om vilka vi har att tacka för vårt välstånd.

1880-TALET

Den industriella revolutionen är i sin linda. Teknikföretag etableras i stor utsträckning på landsbygden. Exporten är råvarubaserad med järn och stål, spannmål, smör och sågade trävaror som främsta produkter. Emigrantvågen kulminerar och landets innovatörer påbörjar en resa som fortfarande har effekter i dagens Sverige – och världen. Från Hultafors till Paris.

1883 ÖGONMÅTTET PENSIONERAS

Måttstockar av olika slag hade funnits förut men de var ofta opraktiska att hantera. Så när Chalmersingenjören Karl-Hilmer Johansson Kollén år 1883 uppfinnar den ledade tumstocken lägger han grunden för såväl företaget Svenska Mått och Tumstocksfabriken, sedermera Hultafors AB, som otaliga byggprogram på TV.

1880

Thomas A. Edison tänder världens första elektriska julfelysning utanför sitt labb.

1883

Gustaf de Laval startar AB Separator, sedermera Alfa Laval.

1884

Internationella Meridiankonferensen i Washington, D.C. anordnas för att fastställa jordens nollmeridian.

1886

Coca-Cola bildas i USA.

1887 MERCİ

Vid världsutställningen i Paris år 1900 var en av huvudattraktionerna det fantastiska Eiffeltornet, som började uppföras 1887. Men utan nitar och järn från Borgviks och Saxå Bruk vet man inte hur det hade gått. 2,5 miljoner nitar och 12 000 järnbalkar gick åt. Tänk om tornet byggts i tegel!

1886

Frihetsgudinnan invigs
den 28 oktober.

1887

August Strindbergs roman
Hemsöborna publiceras.

1888

John Jacob Loud får patent på
den första kulspeppennan.

1889

Kungliga Telegrafverket ger ut sin
första telefonkatalog. Den innehåller
320 abonnenter.

1890-TALET

Nu börjar industrialiseringen påverka landet på allvar. Tillverkningsindustrin samt massa och papper blir viktiga exportnäringar. Livsmedels-, textil- och skoindustrier etableras. Trefasssystemet för växelström, som möjliggör kraftöverföring på längre sträckor, introduceras. Sveriges Verkstadsförening, dagens Teknikföretagen, bildas.

1891 EN BIL KOMMER LASTAD

Grunden till dagens Scania läggs 1891 när Vagnfabriksaktiebolaget i Södertelge (Vabis) startar som en verkstad för att bygga tågagnar. 1902 byggs den första lastbilen och nio år senare slås Vabis ihop med Maskinfabriksaktiebolaget Scania i Malmö. Scania-Vabis skapas. Trots en cyklisk bransch har företaget gått med vinst de senaste åtta årtiondena.

1891

Selma Lagerlöfs roman
Gösta Berlings saga publiceras.

1892

ASEA flyttar till Västerås.

1895

Wilhelm Röntgen upptäcker en
ny sorts strålning som kan tränga
igenom fasta föremål.

1892 NYCKELN SOM GÅR TILL ALLT

Den 11 maj 1892 är en stor dag i svensk industrihistoria: då får Johan Petter Johansson patent på skiftnyckeln. Den ser i stort sett likadan ut än idag. Tisdagen den 2 juni 1998 tillverkar Bahco sin hundra miljonte skiftnyckel.

1896

Sveriges Verkstadsförening, föregångaren till dagens Teknikföretagen, bildas. Ordförande är James Keiller, Göteborgs Mekaniska Verkstads Aktiebolag.

1897

Sveriges befolkning når 5 miljoner. (5 009 632).

1899

Nickel-kadmium-batteriet uppträffas av svensken Waldemar Jungner.

1900-TALET

De första bilarna rullar på Sveriges vägar och den ekonomiska utvecklingen är snabb. Staten börjar förbereda landet för utbyggnad av vattenkraft i stor skala. Svetstekniken får sin revolution och i Göteborg rullar det på...

1904 ETT STORT STEG FÖR VERKSTADSINDUSTRIN

Det här året etableras det numera världsledande svetsföretaget ESAB. När den uppfinningsrike ingenjören Oscar Kjellberg tre år senare får patent på den belagda svetselektroden ligger vägen öppen.

1900

56 minuter = den arbetstid som krävs för att tjäna ihop tillräckligt för att köpa en liter mjölk.

1901

De första Nobelprisen delas ut. Prissumman är på 150 782 kronor, motsvarande cirka 8 miljoner kronor i dagens penningvärde.

1902

Ordförande för Sveriges Verkstadsförening (dagens Teknikföretagen) är John Bernström, AB Separator (sedermera Alfa Laval), Lund.

1902

Sveriges Verkstadsförening (dagens Teknikföretagen) har 58 medlemsföretag med sammanlagt 13 788 anställda.

1907 FRÅN DA VINCI TILL WINGQUIST

De gamla romarna använde kullager av trä för att vrida sina statyer. Leonardo da Vinci gjorde egna förslag. Men det var Sven Wingquist som fick patent på det flerradiga, självreglerande radialkullagret som i sin tur lade grunden för Svenska Kullagerfabriken, SKF. I början av 70-talet tillverkade SKF faktiskt en komplett skateboard som såldes på den tyska marknaden.

1903

Svante Arrhenius belönas med Nobelpriset i kemi för sin upptäckt av hur kemiska föreningar i lösning kan leda elektrisk ström.

1905

Hälften av teknikexporten består av separatorer och telefoner.

1907

Svenska Kullagerfabriken, SKF, grundas.

1907

Leo Baekeland, belgisk kemist, uppfinnar bakelit – världens första helt syntetiska plast.

1910-TALET

Första världskriget sätter en dyster prägel på stora delar av decenniet och lågkonjunkturen håller i sig. Men elektricitetsanvändningen tar ordentlig fart och armerad betong gör sitt intåg i byggbranschen, vilket gör att man kan börja bygga höghus och stora broar. Den moderna varvsindustrin utvecklas och både fyrar och dammsugare från Sverige stärker våra teknikföretag.

1911 AGA VISAR VÄGEN

Ett nytt svenskt storföretag, under ledning av Gustaf Dalén, får sitt genombrott när man vinner uppdraget att bygga fyrbelysning längs den väldiga Panamakanalen. Året därpå får Dalén Nobelpriset i fysik.

1910

Ordförande för Sveriges Verkstadsförening (dagens Teknikföretagen) är Kurt von Schmalensee.

1911

"Flygplan är intressanta leksaker, men utan militärt värde" (uttalande av Fältmarskalk Ferdinand Foch, professor i strategi, École Supérieure de Guerre).

1912

Exportandelen för verkstadsindustrin är 42 procent.

1913

Allmän folkpension införs.

1915

Albert Einstein presenterar sin allmänna relativitetsteori.

1912 ENKLARE STÄDNING

De första serietillverkade hushålls-
dammsugarna utvecklas av företaget
Lux och Axel Wenner-Gren från Sverige.
Resultatet blir så småningom både
Electrolux och renare hem.

1916

Ordförande för Sveriges
Verkstadsförening (dagens
Teknikföretagen) är
Sigfrid Edström, Allmänna Svenska
Elektriska AB (sedermera
ASEA AB), Västerås.

1917

Den ryska revolutionen
startar.

1917

Sveriges Verkstadsförening
(dagens Teknikföretagen)
blir medlem i SAF (idag
Svenskt Näringsliv).

1918

Första världskriget
tar slut.

1919

Ny lagstiftning om åtta
timmars arbetsdag.

1920 GARDEROBENS RÄDDARE

Under 20-talet uppfinner Johan Pettersson, spikillverkare och tråddragare i tredje generationen, galgkroken. Denna innovation från Petterssons Järnförädling tillverkas och exporteras än idag över hela världen och skapar ordning i miljontals garderober.

Ett decennium som både börjar och slutar med kris där många företag går under. Men åren 1924 fram till börskraschen 1929 blir en stark tillväxtperiod där moderna, snabbväxande företag blommar upp. Från Sverige lyser en bil, en räknemaskin och ett portabelt kök extra starkt.

1922 MED FACIT I HAND

Åtvidabergs Förenade Industrier i den lilla bruksorten Åtvidaberg hamnar i strålkastarljuset vid lanseringen av en mekanisk räknemaskin vid namn Facit. Då börjar också en lång framgångsresa med främst mekaniska räkne- och kontorsmaskiner som erövrar världen. Men med elektronikens intåg förändras allt och 1998 är sagan slut.

1921

Det första svenska riksdagsvalet där kvinnor får rösta.

1922

Det första Vasaloppet äger rum.

1923

Sveriges befolkning når 6 miljoner. (6 005 759).

1924

Stockholm har flest telefoner i världen - 25 telefoner per 100 invånare.

1925 UTEÄTARNAS FAVORIT

John E Jonsson startar tillsammans med sin svärfar tillverkning av kokkär i aluminium. Det blir företaget som sedan dess dominerat den svenska stormköksindustrin – Trangia. Företaget och uppfinningsrikedomen har gått i arv till nya generationer inom familjen. Detaljer har moderniserats och funktionen har optimerats. Men den ursprungliga, geniala konstruktionen är fortfarande nyckeln till dagens framgångsrika Trangiakök. Stormkök utsågs för övrigt till "årets julklapp" pandemiåret 2020.

1926 JAG RULLAR, ALLTSÅ FINNS JAG

Biltillverkaren Volvo grundas av SKF och Assar Gabrielsson. Året därpå rullar den första bilen ut från fabriken.

1925

I Sverige tillverkas
2 000 bilar per år.

1927

Charles Lindbergh flyger
solo över Atlanten.

1928

Riksdagen antar lagen
om kollektivavtal.

1929

Depressionen inleds med
börskraschen på Wall Street
den 24 oktober.

1930-TALET

Efter finansmannen Ivar Kreugers död 1932 i sviterna av den stora depressionen, återhämtar sig den svenska ekonomin relativt snabbt – främst tack vare den kraftiga devalveringen av kronan 1931. Industri- och tjänstesektorerna passerar jordbruket i antal sysselsatta och fler människor bor i städer än på landsbygden. Järnvägsnätet slår längdrekord och flygtrafiken får sitt genombrott.

1932 FÖRKYL

ASEA bygger världens största självkylande transformator på 2 500 kVA och expanderar sin fläktverksamhet genom att förvärva AB Svenska Fläktfabriken.

1933

Götaverken är världens största skeppsbyggare, räknat i tonnage.

1935

Arbetslöshetsförsäkring införs.

1936

John Maynard Keynes publicerar sin bok *The General Theory of Employment, Interest and Money*.

1936

Filmen *Moderna Tider* med Charlie Chaplin har premiär.

1937 EN SNURRIG IDÉ

En fartygspropeller med ställbara blad blir en världssuccé när den lanseras 1937. Elov Englesson på Karlstads Mekaniska Verkstad i Kristinehamn är mannen bakom KaMeWa-propellern som dramatiskt förbättrar manöverförmågan hos fartyg.

1936

Sju års obligatorisk skolgång
blir verklighet.

1937

Svenska Aeroplanaktiebolaget
(Saab) bildas.

1938

Saltsjöbadsavtalet undertecknas den
20 december. Arbetsmarknadens parter
kommer överens utan inblandning av reger-
ingen. En av dem som skriver på är Sveriges
Verkstadsförenings (dagens Teknikföretagen)
ordförande Sigfrid Edström.

1939

Börskurserna sjunker med
29 procent på grund av att krig
förväntas bryta ut.

TROLLHÄTTANS FRAMTID

Den 10 juni 1947 visas Saabs första personbil upp för pressen.

Det är en enkel konstruktion, inspirerad av dåtidens tankar kring folkbilar, kombinerat med kunnandet från flygtillverkningen. Saab 92 har flera moderna lösningar som till exempel framhjulsdraft, tvärställd motor, torsionsfjädring, kuggstångsstyrning och självbärande kaross med mycket god aerodynamik.

Andra världskriget dominerar detta decennium och utrikeshandeln minskar kraftigt. Men tack vare att Sverige inte dragits in i kriget väntar goda tider när freden äntligen kommer. Det oskadda svenska näringslivet står redo att producera och sälja varor till såväl det krigshärjade Europa som till svenska konsumenter. För att möta företagets expansionsbehov börjar Sverige importera arbetskraft.

1942
EN HÄFTIG HISTORIA

1936 börjar Rapid i Hestra att tillverka kartfodral. Under kriget ökar efterfrågan dramatiskt och 1942 har man utvecklat en egen metod för att häfta ihop kartfodralen. Året därpå börjar man tillverka och sälja häftapparater för privat bruk. Om du tittar på ditt skrivbord så ser du antagligen ett arv från innovatören Olle Westlund där.

1940

Bredvid LM Ericssons huvudfabrik på Telefonplan i Stockholm byggs tusen lägenheter med ett eller två rum och kök.

1941

Det allmänna smörgåsbordet förbjuds, till följd av den pågående livsmedelsransoneringen.

1942

De första svenska järnmynten präglas, på grund av kopparbrist.

1943

Totalt drivs nästan 80 000 fordon med gengas.

1944

Bretton Woods-konferensen resulterar i en fast dollarkurs mot andra valutor.

1945

FN bildas.

1946

Den svenska valutan
omvärderas från 4,20 SEK per
USD till 3,30 SEK.

1947

Riksdagen röstar för att
införa allmänt barnbidrag på
260 kronor per år.

1948

LO och SAF är överens
om en tvåårig lönefrysning.

1949

Den svenska valutan
devalveras med 30 procent mot
den amerikanska dollarn.

1950-TALET

Nu börjar de verkliga rekordåren i Sverige. Den ekonomiska tillväxten är mycket hög och i svenska hem skaffar man både TV, tvättmaskin och den första egna bilen. Handelshindren i industrivärlden minskar och Sveriges teknikföretag håller tempot uppe, bland annat med hjälp av fortsatt arbetskraftsinvandring. Några viktiga innovationer utvecklas också, inte minst pacemakern.

1956

ATT PRATA SNYGGT ÄR STORT

Formgivaren Ralph Lysell skapar en av världens käraste designikoner – Kobratelefonen. Den heter egentligen Ericofonen och tillverkas av LM Ericsson. En milstolpe i svensk designhistoria.

1950

Sveriges befolkning når 7 miljoner. (7 041 829).

1951

Den lagstadgade sommarsemestern utökas till tre veckor.

1952

AGA demonstrerar sin första färg-TV.

1953

Binär Elektronisk Sekvens Kalkylator, BESK, färdigställs – världens då snabbaste dator.

1954

Världens största partikelfysiklaboratorium, CERN, grundas.

1959 FOR LIFE

Trepunktsbältet är en amerikansk uppfinning som vidareutvecklas av Nils Bohlin. Det introduceras för första gången i en Volvo PV 544 som levereras den 13 augusti 1959. Därefter ingår det som standardutrustning i Volvo Amazon 1959 och tack vare det anses Amazonen vara en av världens säkraste bilar. 1962 vinner Volvo därför sitt första pris i säkerhet. Samma år uppfinns rullbältet av Hans Karlsson.

1955

Allmän sjukförsäkring
införs.

1955

Motboken för köp av
alkohol avskaffas.

1957

Tekniskt magasin, ett legendariskt
TV-program som behandlar tekniska
frågor och aktuella händelser, sänds
för första gången.

1958

Europeiska ekonomiska
gemenskapen, EEG, bildas.

1959

Riksdagen godkänner den
Allmänna Tilläggspensionen (ATP)
med en rösts majoritet.
Electrolux första diskmaskin
lanseras.

1960-TALET

Tillväxten är fortsatt hög och vi når vår högsta levnadsstandard någonsin i förhållande till omvärlden. De stora företagen skaffar stordatorer, industrin går på högvarv och den offentliga sektorn växer snabbt. I slutet av 60-talet arbetar över 50 procent av svenskarna i tjänstesektorn.

1962 KONSTEN ATT STAPLA MJÖLK

Tidigare hade svenska folket fått gå till livsmedelsaffären och fylla sina medhavda glasflaskor. Ett stort steg i utvecklingen är därför Tetra Pak, den pyramidformade, plastbelagda pappförpackningen som lanseras i början av 1950-talet. Den är bättre, men inte perfekt. Det är omöjligt att stapla dem i kylskåpet och de är svåra att hålla ur utan att spilla. Ruben Rausing i Lund löser problemet på ett både rationellt och hygieniskt sätt. Dagens mjölkpaket är här!

1960

I Sverige tillverkas
125 000 bilar per år.

1961

Regalskeppet Vasa bärgas
den 24 april.

1962

Boken "Tyst vår" av den
amerikanska biologen
Rachel Carson väcker stor
uppmärksamhet.

1962

I TV-serien Helgonet med
Roger Moore spelar en
Volvo P1800 en viktig roll.

1963

Ågestaverket, Sveriges första
kärnkraftverk, tas i drift.

1969 TITTA PÅ MÅNEN!

Vad vore månen utan teknikföretag? Kameratillverkaren Hasselblad startas förvisso redan 1941 för att bygga flygspaningskameror. 1948 presenterar man den första "Hasselbladaren" för civilt bruk och är under många år en stor innovatör i branschen. Titeln "Första kameran på månen" är svårslagen och något att vara stolt över. Idag lär det ligga tolv Hasselblad-kameror kvarlämnade på månen.

1965

Sverige leder vägen: 2,4 procent av världshandeln.

1967

Högertrafikomläggningen genomförs.

1967

Ordförande för Sveriges Verkstadsförening (dagens Teknikföretagen) är Alde Nilsson, ASEA.

1969

Apollo-kapseln landar den 20 juli 1969. Neil Armstrong tar de första stegen på månens yta.

1969

ARPANET, embryot till Internet, grundas i USA. Det består av fyra datorer.

1970-TALET

Det måste bli värre innan det blir bättre och 70-talet uppfyller alla krav på försämring. Bland annat på grund av stigande oljepriser hamnar vi i en långvarig ekonomisk kris där många stora företag går under – inte minst inom de tunga varvs- och stålindustrierna. Många svenskar minns än idag bensinransoneringen och hamstringen. Inflyttningstakten till städerna minskar i början av 70-talet, men den offentliga sektorn fortsätter att växa.

1976 ERICSSON VÄXLAR UPP

Lagom till Ericssons 100-årsjubileum installeras det första AXE-systemet i världen – en telefonväxel som förändrar Sverige. Den är nämligen själva startskottet för *världsföretaget* Ericsson och har stor betydelse för Sveriges utveckling och anseende som teknikland.

1970

Reguljära TV-sändningar i färg startar, till en början med sex timmar i veckan.

1971

Intel introducerar mikroprocessorn, "datorn på ett chip".

1972

FN:s miljökonferens hålls i Stockholm.

1973

40-timmars arbetsvecka införs.

1974

Ransonering av bensin och olja.

1977 EN HYFSAD REKRYTERING

1977 blir Östen Mäkitalo chef och överingenjör på Televerket. Han är en av nyckelpersonerna bakom både NMT och GSM. Andra forskningsinsatser omfattar bland annat arbetet med RDS, trafikinformationssystemet som idag finns i varenda bilradio.

1976

Pensionsåldern sänks från 67 till 65 år.

1976

Den svenska valutan devalveras med 18 procent.

1977

Medbestämmandelagen (MBL) träder i kraft.

1978

Fem veckors semester införs.

1979

Sverige får full kognatisk tronföljd och prinsessan Victoria blir kronprinsessa.

Bättre tider igen. Sakta men säkert återhämtar sig Sverige från krisen och under decenniets andra halva snurrar hjulen återigen på högvarv. Allra snabbast snurrar det i den privata tjänstesektorn. Elektronik tar sig in i allt fler branscher och idag kan få människor tänka sig Sverige utan mobiltelefon och dator.

1980 DESIGN FÖR ÖGAT

Svetsvisiret Speedglas, konstruerat av Åke Hörnell och designat av Ergonomidesign, erövrar världens mest prestigefyllda pris för industridesign – IDEA Awards. Det är elfte gången som Ergonomidesign belönas med ett internationellt designpris för 3M:s svetsvisir och det blir därmed Sveriges mest designbelönade industriprodukt. Priset får man för en lättviktsvariant av det berömda svetsvisiret Speedglas SL och juryns motivering lyder: "Speedglas SL har en perfekt balans mellan användarvänlig design, nyskapande material och en spännande riddarrustningsliknande form".

1980

Lagen om jämställdhet mellan män och kvinnor i arbetslivet träder i kraft 1 juli.

1981

U 137 går på grund i Karlskrona.

1982

Den svenska valutan devalveras med 16 procent.

1983

75 000 personer demonstrerar mot löntagarfonder.

1983

Hans Lundgren (mer känd som Dolph Lundgren) tar examen som ingenjör i kemiteknik vid Kungliga Tekniska Högskolan.

1987 FÖRSTA "FICKTELE- FONEN"

Ericssons allra första mobiltelefon konstrueras 1956. Den väger 40 kilo och är ungefär lika stor som en resväska. Monterad i en bil kostar den lika mycket som själva bilen. Och eftersom nätverket den är framtagen för inte har mer än 100 abonnenter är det svårt att tala om försäljningssuccé.

Den första verkliga mobiltelefonen är HotLine Pocket, som kommer 1987. Forskningschefen vid Ericsson Mobile Telephone Laboratory i Lund, Nils Rydbeck, bygger den egentligen som ett designprojekt. Rydbeck och hans kollegor vill se om det går att få in alla komponenter i ett hölje av en viss storlek. Det går – och tur är väl det, för vad vore Sverige utan mobiltelefoner?

1983

Sveriges nationaldag införs.

1986

Viking, Sveriges första satellit, skickas upp för att utforska norrskenet.

1986

Ordförande för Sveriges Verkstadsförening (dagens Teknikföretagen) är Hans Stahle, Alfa Laval.

1988

Svenska ASEA går samman med Brown Boveri för att skapa ABB.

1989

"Århundradets skattereform" föreslås. Den sätter en maxgräns på 50 procent marginalsatt.

Återigen ett decennium som inleds med djup ekonomisk kris. Men med teknikföretag i spetsen vänder det i och med att telekommunikations- och IT-sektorerna formligen exploderar. Den privata tjänstesektorn fortsätter att växa rejält, bland annat för att avregleringar gör att tidigare statliga monopol- branscher öppnas. Hit hör bemanningsbranschen, telekom och välfärdstjänster.

1992 ÖRNGOTT SOM RÄDDAR LIV

Autoliv AB var pionjärer inom teknik kring säkerhetsbälten redan 1956. Men det är 1992 som resan mot att bli världsledande startar, då man börjar tillverka textilhöljen till krockkuddar och går vidare i utvecklingen mot krockgardiner för bilar.

1990

8 minuter = den arbetstid som krävs för att tjäna ihop tillräckligt för att köpa en liter mjölk.

1990

Ordförande för Sveriges Verkstadsförening (dagens Teknikföretagen) är Bert-Olof Svanholm, ABB.

1991

Estland och Lettland förklarar sig självständiga.

1992

Sveriges Verkstadsförening slås samman med Mekanförbundet och byter namn till Föreningen Sveriges Verkstadsindustrier.

1995

En månads pappaledighet införs.

1992 FYRHJULSDRIFTEN FÅR FÄSTE

Det är svensk rallytradition som ger oss fyrhjulsdriften. Historien börjar 1992 med förvärv av ett patent från Sigge Johansson, känd från Saabs rallyverksamhet. Idén gäller en hydraulisk koppling som drivs av en skillnadsvarvtalsdriven pump. Tekniken utvecklas sedan av Haldex för att kunna industrialiseras med nya patent som följd. De första leveranserna av det nya systemet går 1998 till Volkswagenkoncernen i Tyskland.

1996

Föreningen Sveriges Verkstadsindustrier (dagens Teknikföretagen) firar 100-årsjubileum.

1996

Det klonade fåret Dolly och dess skapare, embryologen Ian Wilmut, skriver in sig i historieböckerna.

1997

Ordförande för Föreningen Sveriges Verkstadsindustrier (dagens Teknikföretagen) är Lennart Nilsson, Cardo.

1998

H.K.H. Konung Carl XVI Gustaf får Mekanprismat, Teknikföretagens hederspris för förtjänstfullt arbete till förmån för svensk verkstadsindustri.

1999

Den illegala musikdelningstjänsten Napster lanseras i juni. Redan i december kommer den första stämningsansökan.

2000-TALET

Nu kommer baksmällan efter IT-bubblan på 90-talet. Orimligt höga aktievärderingar för många företag skapar en ny IT-kris med kraftigt fallande börskurser. Men IT-utvecklingen skapar samtidigt ständigt nya möjligheter för människor och företag. Informationsrevolutionen och globaliseringen är vår tids viktigaste drivkrafter.

2008 KARTAN RITAS OM

Har du någonsin tagit en virtuell promenad hos något sökföretag? Och häpnat över utvecklingen? Då är det antagligen C3 Technologies från Linköping som byggt kartan. Bakom karttjänstens detaljerade bilder av gator och torg döljer sig verklighetstroga 3D-modeller. Modellerna genereras helt automatiskt och mycket snabbt. 2011 köps företaget upp av Apple för en hemlig summa.

2000

I Sverige sjösätts världens största fartyg byggt med stealth-teknik, HMS Visby.

2002

Föreningen Sveriges Verkstadsindustrier byter namn till Teknikföretagen.

2003

Skype grundas av den svenske entreprenören Niklas Zennström. Svenska folket röstar nej till Euron.

2004

Robotarna Spirit och Opportunity, som Nasa skickade iväg 2003, landar på Mars. De är försedda med specialutvecklade polymer-tätningar från Trelleborg AB.

2004

Den sociala nätverkstjänsten Facebook grundas.

2008 KLIA UT MJÖLKEN

DeLaval är ett av Sveriges mest påhittiga företag genom alla tider. År 2008 lanserar man en automatisk ryktborste då man upptäckt att man, genom att klia kor, kan öka mjölkproduktionen med hela en liter per ko och dygn!

2009 SE IN I FRAMTIDEN

Det har hänt en del med svenska teknikföretag. 2009 års kanske klarast lysande stjärna på teknikhimlen heter Axis. De är världsledande inom nätverksvideo och tekniska lösningar baserade på bild, ljud och analys för att förbättra säkerhet och optimera affärsnytta.

2005

Klarna grundas av Sebastian Siemiatkowski, Niklas Adalberth och Victor Jacobsson efter en entreprenörskapstävling på Handelshögskolan i Stockholm.

2006

Den svenske astronauten Christer Fuglesang blir förste svensk i rymden.

2007

Apple introducerar iPhone.

2008

Spotify grundas. 2020 är man uppe i 271 miljoner aktiva användare.

2009

Diskrimineringslagen träder i kraft.

2010-TALET

Ett motvilligt uppvaknande sker när förändringarna i klimatet allt oftare gör sig påminda. Stormar, översvämningar och orkaner drabbar både Sverige och världen. Den arabiska våren leder till att stater i Nordafrika och Mellanöstern gör sig fria från diktatur, men också att stora flyktingströmmar letar sig till Europa. Begreppet gigekonomi etableras när de fasta anställningarna ersätts av tillfälliga anställningar och frilansare. Instagram gör entré och allt mer i våra liv styrs och påverkas av algoritmer.

THULE FÖR ALLT DU VILL TA MED DIG

Det började med takräcken 1942, men slutade definitivt inte där. Idag är Thule ett världsföretag med lösningar på de mest skiftande transportbehov. Från flexibla lasträcken för biltaket och cykel- och kajakhållare till resväskor och barnvagnar. Allt för det mobila livet, helt enkelt.

2010

Terrorismen blir en kvardröjande kris från 2000-talet. Terroristgruppen Islamiska staten begår flera terrorattacker, främst i Europa.

2010

General Motors säljer Saab Automobile till den nederländska sportbilstillverkaren Spyker.

2010

Instagram lanseras i oktober.

2011

Snapchat lanseras
i september.

2011

IBM:s Watson, ett datasystem för artificiell
intelligens, vinner frågesportprogrammet Jeopardy.
En milstolpe för AI.

2012

Tesla Model S börjar säljas i USA.
Det blir starten för en revolution av
elektrifiering inom fordonsindustrin.

TEENAGE ENGINEERING

UNTZ, UNTZ, UNTZ...

Från små syntar i fickformat till en uppdaterad version av den klassiska Carlsson-högtalaren – Teenage Engineering sysslar med ljud på ett högst visuellt sätt. Deras små syntar uppmuntrar till enkelt musikskapande överallt och lånar ljud från spelvärlden. De har helt enkelt skapat den nya tidens blockflöjt.

2013

Världens första hamburgare gjord på odlat kött serveras.

2013

Första smartklockan, Pebble, lanseras.

2013

Edward Snowden-affären blir starten på en debatt om dataskydd, integritet och digital sårbarhet som kommer att prägla hela decenniet.

2013

4G-nätet i Sverige täcker 99 procent av befolkningen.
Nya affärsmodeller växer fram och svenska startups, som
till exempel betaltjänsten iZettle, etablerar sig.

2013

Ordförande för Teknikföretagen är
Johan Ekesiöö, IBM.

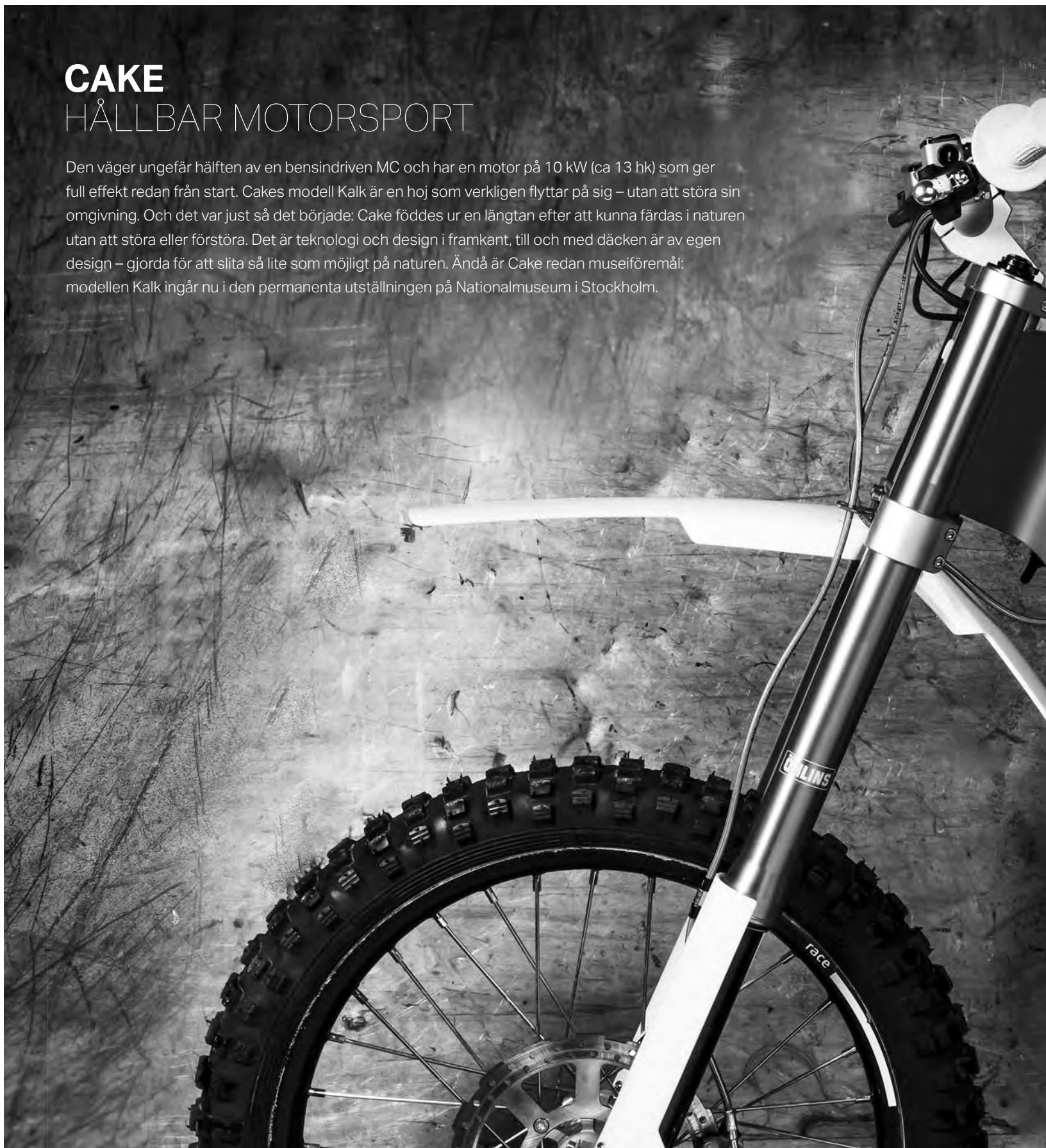
2014

Selfiepinnen instagramifierar
våra liv.

CAKE

HÅLLBAR MOTORSPORT

Den väger ungefär hälften av en bensindriven MC och har en motor på 10 kW (ca 13 hk) som ger full effekt redan från start. Cakes modell Kalk är en hoj som verkligen flyttar på sig – utan att störa sin omgivning. Och det var just så det började: Cake föddes ur en längtan efter att kunna färdas i naturen utan att störa eller förstöra. Det är teknologi och design i framkant, till och med däcken är av egen design – gjorda för att slita så lite som möjligt på naturen. Ändå är Cake redan museiföremål: modellen Kalk ingår nu i den permanenta utställningen på Nationalmuseum i Stockholm.

2015

Den 12 februari fattar Riksbanken det historiska beslutet att sänka styrräntan till minus 0,1 procent.

2015

Parisavtalet utgör starten för omställningen till ett mer miljö- och klimatomåttligt hållbart samhälle.

2015

Northvolt grundas, först under namnet SGF Energy, av Peter Carlsson.

2015

Ordförande för Teknikföretagen är
Johan Söderström, ABB.

2016

Nike Adapt, världens första självknyttande
sko, lanseras.

2017

Sveriges befolkning når 10 miljoner.
(10 120 242).

COLD CUT

RISKFRI BRANDBEKÄMPNING

Coldcut Systems utvecklar Lansen, ett modernt verktyg för att bekämpa bränder. Den skär ett hål genom ytterväggen till utrymmet där det brinner. Väl igenom pressar den in en mikroskopiskt fin dimma i utrymmet. Dimman sänker temperaturen och släcker elden, även där en konventionell vattenstråle inte kommer åt. Den här metoden har en mängd fördelar och gör att brandpersonalen varken behöver ta sig in i byggnaden och lokalisera eldens bas eller riskera livet i en kaotisk miljö.

2017

Brexit inleds när Storbritannien begär utträde ur EU den 29 mars.

2018

Voi kickar igång trenden med felparkerade elsparkcyklar.

2018

83 procent av alla löntagare i privat sektor omfattas av kollektivavtal.

2019

Det svenska scaleup-företaget Einride blir först i världen med en hyttlös, självkörande lastbil på allmän väg.

2020

Teams och Zoom får genombrott som mötesforum, på grund av coronapandemin.

2021

Teknikföretagen firar 125 år av medlemsnytta.

2020 OCH FRAMÅT

Och sen då?

En spaning in i framtiden.

Ingen vet såklart exakt hur framtiden kommer att se ut, men tar man en titt i kristallkulan ser man bland annat detta:

Cirkulär ekonomi och delning

I framtiden kommer cirkulärt tänkande att ta mycket större plats än idag. Jordens tillgångar är begränsade, det blir allt viktigare att bruka dem med återhållsamhet. Det gör att vi kommer att se annorlunda på ägande. Delningsekonomin, som ger oss tillgång till saker istället för att vi ska äga dem, kommer att växa. Vi kommer också att förändra vår bild av arbete, arbetsplatser och yrken. Ingen kommer att ha samma yrke hela livet längre. Robotiseringen ökar, och några av dina närmaste medarbetare kan mycket väl komma att vara maskiner.

Intensifierad klimatomställning

Sverige är på väg att bli en fossilfri välfärdsnation och har satt långsiktiga klimatmål. Forskning, utveckling och innovation skapar ny teknik som är avgörande för att svensk industri ska kunna driva på den gröna omställningen. Det kan handla om allt från nya industriprocesser, lagring och användning av vätgas till infångande och användning av koldioxid, batteritillverkning och digitala lösningar.

Mer teknik i våra liv

AI är en förkortning vi kommer att möta allt mer; Artificiell intelligens och maskininlärning växer i alla delar av samhället. Samma sak med IoT, eller Internet of Things. Uppkopplade apparater som kommunicerar med varandra och med oss.

Det skapar möjligheter för "spatial computing", en teknik som får den digitala och fysiska världen att flyta ihop alltmer.

"Wearables", eller uppkopplade prylar vi har på oss, fortsätter att växa. Det som började med stegräknare och träningsarmband kommer att fortsätta utvecklas till produkter som övervakar vår hälsa och hjälper oss att leva hälsosammare – och längre. "Digital medicine", appar som undersöker, diagnostiserar och behandlar oss, är fortsättningen på den vägen.

Ett ord att lägga på minnet: kvant

Ännu ett ord att lägga på minnet är kvantdatorer, hypersnabba datorer som kan lösa synbarligen olösliga problem och som får dagens superdatorer att verka ålderdomliga. Kvantensensorer är en besläktad teknologi som gör det möjligt att mäta på en helt ny nivå av exakthet. Kvantensensorer kan bland mycket annat hjälpa till att upptäcka föremål under jord eller vatten, få självkörande bilar att se runt hörn, förutse vulkanutbrott eller övervaka en människas hjärnaktivitet.

Personligt, till alla

Masspersonalisering innebär möjligheten att erbjuda personligt anpassade produkter eller tjänster, men i stor skala. Termen "micro moment" betyder att man som företag möter kundernas behov i exakt rätt ögonblick. Båda möjliggörs av tekniker som AI, Big Data och Analytics.

Även om en del låter som science fiction har vi det här snart. Och kärnan i allt detta är teknik. Det är teknik som kanske bara delvis finns i nuläget, men som inom några årtionden kommer att vara lika självklar som smarta telefoner och molntjänster är idag.

DE FÖRSTA 150 ÅREN, OCH NÄSTA 150...

De första 150 åren av industriell utveckling har givit oss på Teknikföretagen kunskapen om vad som krävs för att svenska teknikföretag ska fortsätta att vara framgångsrika även de nästkommande 150 åren.

Det handlar om att Sverige utvecklas bäst i en öppen ekonomi, med frihandel, kvalificerad arbetskraft och innovativa entreprenörer som får möjlighet att växa. I en högteknologisk värld med stenhård global konkurrens och många framtida utmaningar är detta en uppgift av avgörande betydelse.

Konkurrenskraft A och O

För svenska teknikföretags konkurrenskraft är saker som goda arbetsmarknadsvillkor och tillgång till teknisk kompetens avgörande framgångsfaktorer. Samma sak med regelverk och lönebildning – de behöver utformas för att ge bättre förutsättningar för företag att utvecklas och fortsätta verka i Sverige. Industrirelevant forskning måste lättare kunna ta steget till marknaden: det är modern teknik som bidrar till lösningar på de utmaningar vi står inför. Teknik är en viktig del av lösningen på klimatfrågan.

Vi hjälper företagen i tekniksektorn att göra världen bättre

Industrin och vår roll som den främsta företrädaren för svensk industri är viktigare än någonsin. Tillsammans står våra tusentals medlemsföretag för mer än en tredjedel av Sveriges export.

Därför kommer vi att fortsätta vara drivande för att skapa möjligheter för sådant som forskning och utbildning, att stimulera unga och begåvade människor att söka sig till vår sektor samt att vara ett stöd för framtidens kreatörer, innovatörer och industrialister. Vi kommer att fortsätta påverkansarbetet för industrins förutsättningar, i Sverige och i EU, bland annat genom avtalsförhandlingar om kollektivavtal i Sverige.

Vi kommer också att fortsätta arbeta för att ge företagen bästa möjliga förutsättningar att konkurrera internationellt och skapa lönsamhet på lång sikt. Det är vår främsta uppgift.

TEKNIKFÖRETAGEN I UTVECKLINGENS FRAMKANT SEDAN 1896

Vår vision

Vi arbetar för att teknikföretag ska göra världen bättre.

Vår mission

Vi verkar för att stärka svenska teknikföretags internationella konkurrenskraft – men också den långsiktiga lönsamheten för våra medlemsföretags verksamhet i Sverige.

Teknikföretagens uppdragsgivare

Vi har fått förtroendet att hjälpa tusentals svenska produkt- och tjänsterelaterade teknikföretag. Våra medlemmar står för mer än en tredjedel av den totala svenska exporten.

Nytta för våra medlemmar

Vi hjälper svenska teknikföretag med de delar av företagandet som kan kännas svåra och jobbiga. Målet är att skapa bästa tänkbara jordmån så att våra medlemmar ska kunna växa, utvecklas och erövra världen.

DET GÖR VI GENOM

• Hjälp och rådgivning i arbetsgivarfrågor

10 000 telefonsamtal ett normalår (det dubbla under pandemiåret 2020), 1 600 företagsbesök, nästan 300 rikstäckande arbetsgivargruppmöten och drygt 700 lokala och centrala förhandlingar per år visar på behovet.

• Kollektivavtal

Vi träffar kollektivavtal med IF Metall, Unionen, Sveriges Ingenjörer och Ledarna. Det ger förutsättningar för en friktionsfri dialog mellan arbetsgivare och anställda – ett erbjudande som bidrar till att vi växer med hundratals nya medlemmar per år.

• Hjälp med kostnadseffektiva pensions- och försäkringslösningar

Våra framförhandlade kollektiva lösningar ger upp till 30 procent högre utfall för arbetstagaren med samma kostnad för arbetsgivaren, jämfört med motsvarande individuella erbjudanden. För arbetsgivaren ges dessutom ett bättre skydd och därmed lägre risk.

• Hjälp med affärsjuridiken

Vi ger stöd vid kontraktsskrivning och hjälper till med vardagsjuridiken. Vi utbildar också våra medlemmar i affärsjuridik, både genom öppna kurser och företagsspecifika skräddarsydda utbildningar.

• Påverkansarbete i relevanta näringspolitiska frågor

Teknikföretagen bedriver påverkans- och opinionsarbete i Sverige och EU för att ta tillvara våra medlemmars intressen. 50 remisser per år ska hanteras och proaktiva initiativ tas för att påverka regering och myndigheter till industrirelevanta och positiva åtgärder.

• Hjälp med att driva branschfrågor

Vi verkar för våra medlemmars bästa, oavsett om det handlar om industrirelevanta utbildningar, innovationsupphandling, standardisering eller elektrifiering. Vi samverkar med såväl nationella partners och nordiska systerorganisationer som med internationella organisationer som Orgalim.

• Hjälp med att anställa och behålla utländska medarbetare

Teknikföretagen var först med att initiera och erbjuda en certifierad process som kortar handläggningen av arbetstillståndsansökningar från sex månader till någon vecka. En service som genererar hundratalet ärenden per år.

Teknikföretagen